REDAKTIONEEL

Zoals u in voorgaande nummers hebt kunnen lezen, is de redaktie van de Sneuper intensief bezig geweest met vormgeving en inhoud van het blad. Na zes jaar was de tijd aangebroken om de Sneuper te doen uitgroeien naar een waardig tijdschrift dat qua uiterlijk en lay-out niet langer amateuristisch aandeed.
Het resultaat ligt in dit nummer voor u, een andere vorm, een ander, kleiner, lettertype met een uniform omslag in kleurendruk. Uw lijfblad is in het vervolg in de rug geniet, de pagina's zullen per jaargang worden doorgenummerd, zodoende kunt u de losse delen na een jaar laten inbinden tot een boekwerk.
Omdat geld in dezen een belangrijke rol speelt, is er naarstig werk verricht om sponsors en adverteerders aan te trekken. Dat is eveneens gelukt en bovendien zijn er van verschillende firma's en instellingen giften ontvangen. Het is echter niet de bedoeling om de Sneuper in een advertentieblad te veranderen waarin toevallig ook ruimte voor publikaties van de leden is. De redaktie zal daarin een duidelijke koers varen.
Tenslotte over het wapen aan de buitenkant het volgende: met ingang van dit jaar zal dat het verenigingswapen van de Sneuper zijn. Ondergetekende heeft namens de redaktie en het bestuur overleg gehad met de heer Dull tot Backenhagen, lid van de Fryske Rie foar Heraldyk te Leeuwarden.
De keper is ontleend aan het gemeentewapen van Dongeradeel omdat de vereniging daar gevestigd is. De kleur rood is ontleend aan het wapen van Oostergo omdat het werkgebied van de vereniging een groot deel van Oostergo beslaat. Over alles heen twee gouden ganzeveren die het schrift en het geschrevene symboliseren. Bovendien waren deze veren voorheen al op het omslag te zien en tenslotte wordt het schild voorzien van een herautenkroon in goud. Vanouds was de heraut bij toernooien die kennis van genealogie en heraldiek uitdroeg. Dat is tevens het doel van de vereniging, met dien verstande dat ze zich niet tot die twee beperkt maar een breder bereik heeft.
Dit wapen zal in het eerstvolgende Jierboek worden geregistreerd bij de Fryske Rie foar Heraldyk.
Verder wil de redaktie u uitnodigen om kopij in te sturen, wanneer u onderzoek doet/deed en iets aardigs heeft gevonden, schroom dan niet maar klim in de pen. U kunt een ander ermee plezieren omdat die toevallig met

hetzelfde bezig is.
Tenslotte wensen we u met dit nummer in nieuwe vorm veel leesplezier. Reakties welkom.

Namens de redaktie, R.H. Postma.

BESTUURLIJK

Dit is dan weer de eerste Sneuper in het nieuwe jaar 1993, zoals u ziet een ander formaat en een nieuw jasje. Als ik dit schrijf is het nog niet zeker of de omslag gelijk ook al in kleur zal verschijnen daar we nog zitten te wachten op toestemming van de sponsor om het blad zo te laten drukken.
Zoals u kunt lezen zal de jaarvergadering worden gehouden op donderdag 25 maart 1993 niet op nr.26 maar een deur verder op nr.28 maar wel op het terrein van de Brandweergarage.
Ook vindt u in de nieuwe sneuper de rekening om de contributie over het nieuwe jaar te betalen.

Tot ziens op 25 maart 1993 om 19.45 op de jaarvergadering.

Groetend, G. V.

NIEUWE LEDEN en LEDENLIJST

In deze eerste Sneuper nieuwe stijl mogen we ook twee nieuwe leden verwelkomen:
J. Aartsma, W. Martensstraat 72, 9104 JN Damwoude
G. van der Wagen, Hofleane 68, 9041 AT Berlikum
Als donateur heeft zich opgegeven:
G. Minnema, Halewei 5, 9104 DD Damwoude
Helaas is ons door overlijden ontvallen:
L.M.K. Stoel, Goudsbloemplein 12, 2411 ZK Aerdenhout

In de op de volgende bladzijden afgedrukte ledenlijst met onderwerpen waaraan gewerkt wordt, is helaas de opgave van de heer T.D. Velink weggevallen. De heer Velink werkt aan familieonderzoek van de families: Feenstra, Velink, Annema, Brunia, Hiemstra, Posthuma, Timmermans en Hoekstra.

DHR. AARTSMA.H, REIDOMP 7, 9101 HJ DOKKUM: FO aartsma, kingma, kaatswedstrijden 1875-1950, schaatswedstrijden 1915-1950, leeuwarder courant.

DHR. AARTSMA J, W. MARTENSSTRAAT 72, 9104 JN DAMWOUDE: geen opgave.

DHR. BERGEMA.L.J, NYEBUORREN 26, 9137 SJ OOSTER-NIJKERK: FO weidenaar

DHR. BOER de J., VLEESMARKT 35, 9101 MJ DOKKUM: algemene historie

DHR. BOER de J., EELAAN 3, 9101 JE DOKKUM: FO de boer, tilma, boerderij weerdenbras te hantumhuizen.

FAM. BOER de J.en A, ANJELIERSTRAAT 6, 9101 KE DOKKUM: FO de boer, de vries, turkstra, popta slot, vogelsangh sate, armhuis te aalsum.

MEVR. BOERSMA H, NOUDWEG 37, 9101 VJ DOKKUM: FO boersma, buma bibliotheek, scheepvaart museum groningen en sneek,

DHR. BOSKMA T. de KAPELLE 8, 9105 KV RINSUMAGEEST: FO boskma, annema, ruisch' uit friesland, folkersma uit ternaard.

DHR. BOONSTRA T. PROF.V.GINNEKENSTRAAT 7, 6524 RB NIJMEGEN: FO dijkstra, kamstra, huizinga, boonstra.

DHR. BOUMA G. WALING DIJKSTRASTRAAT 2, 9151 JK HOLWERD: FO zoodsma, bou(w)ma, runia, zwart, bewie, toornstra (=klaar), families uit minnertsga en historie van minnertsga

MEVR. BREEMEN Tj. VAN MARKERICHTERSVELD 304, 7327 JL APELDOORN: cafe de Veehandel te Dokkum, FO toornstra uit dokkum, publikatie in de sneuper.

DHR. BRÖDEL S. LOODGLANS 58, 1703 CM HEERHUGOWAARD: FO sape visser, gosse sijens, sape vonk allen uit wierum, boersma.

MEVR. BURGER C. de STERN 3, 9101 XW DOKKUM: FO de vries, burger.

MEVR. BROERSMA-HAAYER, KOBBE 53, 9101 ZJ DOKKUM: FO haayer

DHR. BRUIN L. VOORSTRAAT 12, 9143 WR NES (D): Commentaar op het reisjournaal van G.Wuijsthof (reis naar Laos, V.O.C.) (= klaar) en geschiedenis van het Thaise schrift (in het engels). Interesse in geschiedenis van gebouwen.

DHR. CUPERUS G. LANGGROUSTERWEI 4, 9137 RM OOSTER-NIJKERK: FO cuperus, rijpstra.

DHR. DAMSTRA G. N.J.HAISMASTRAAT 21, 9061 BV GIEKERK: geen opgave

DHR. DIJK H. 101 HUNTER ST, 12401 KINGSTON NY USA: FO dijk uit ee co.

DHR. DIJK van J. GROENELAANTJE 4, 8071 AZ NUNSPEET: gemeente Ferwerderadeel, boerenplaatsen Ferwerd, Genum, Jislum, Reitsum, Lichtaard, dorp Hoogebeintum.

DHR. DIJKSTRA Joh. de JISTER 24, 9062 HJ OENKERK: FO streekstra, sipma, bremer, dijkstra.

DHR. DIJKSTRA P. GIJSBERT JAPIKSTRAAT 3, 9061 BT GIEKERK: FO dijkstra (1811) te lekkum, sije reiners uit oenkerk, heidema uit kollum eo, van meekeren uit hindelopen, boorsma uit zwaagwesteinde.

DHR. DOUMA D. TUINSTRAAT 21, 9123 JG METSLAWIER: FO douma, kranteknipsels en foto's van lioessens en metslawier.

DHR. DOUMA D. NOORDWOLDERWEG 122b, 9781 AL BEDUM: geen opgave

GEM. DONGERADEEL P/A DHR. J. WALDA, POSTBUS 1, 9100 AA DOKKUM: n.v.t.

DHR. ELZINGA M. JALTADAHEERD 216, 9737 HP GRONINGEN: FO. van tholen uit meeden (gr), kruger uit schotmar, elzenga uit lioessens, heerings uit schoonhoven.

MEVR. FOKKEN-RIEMERSMA H. BEUKENLAAN 44, 9031 RA DOKKUM: geen opgave.

FRYSKE ACADEMY, DOELESTRJITTE 8, 8911 DX LEEUWARDEN: geen opgave.

GEN. WURKFERBAN, DHR. Y. BROUWERS, MOZARTSTRAAT 103, 8916 HA LEEUWARDEN: verzamelbanden.

DHR. GRAAF de Kl. BUITENDIJKSEWEG 13, 9132 LN ENGWIERUM: kadaster, boerderijen, doniastate te engwierum.

STREEKARCHIEF NO-FRIESLAND. RONDWEG-NOORD 26, 9101 AD DOKKUM: studiezaal.

DHR. HANIA Sj. BONIFATIUSPLEIN 19, 9101 VD DOKKUM: geen opgave

DHR. HANSMA A. HEGEBUORREN 25, 9151 HR HOLWERD: FO hansma

DHR. HARMSMA O. JASMIJN 24, 9103 RE DOKKUM: vrijwillige brandweer oost- en westdongeradeel, veerdiensten waddenzee en zuiderzee, noord friesche lokaal spoorwegmaatschappij, kloosters, industrieele smalspoorlijntjes, FO harmsma, scheper, de roos, braam en dokkum algemeen.

MEVR. HAVINGA-TERPSTRA F. NIJKERK 13, 9073 TS MARRUM: geen opgave.

DHR. HEERINGA J. FENNEWEI 8, 9146 CE HANTUMHUIZEN: FO heeringa en vele kwartierstaten van friese families.

DHR. HERREMA G. AYLVAWEG 9, 9151 HK HOLWERD: ned. herv. kerk holwerd, FO herrema, diverse publikaties algemene historie.

MEVR. HIDDEMA-KNOL T. LINDE 45, 9204 AX DRACHTEN: FO hiddema-knol en genealogie in het algemeen.

MEVR. HIEMSTRA-ALBERDA. Y, STATIONSWEG 22, 9101 HZ DOKKUM: FO hartman, de jong, speciaal interesse in oude familiefoto's.

DHR. HOEKSTRA J. FOSWERTERSTRJITTE 13, 9172 PR FERWERD: FO jac.r.hoekstra en grietje joh.douma uit ee, gegevens nedergerechten, algemene geschiedenis dongeradeel met kloosters en buitenplaatsen.

DHR. HOEKSTRA K. VOORWEG 78, 9298 JN KOLLUMERZWAAG: FO hoekstra uit lioessens en moddergat, vastgelopen in 1770 met tjipke teakes en aaltje aants te lioessens.

DHR. HOLWERDA M. de PELFINNE 10, 9123 JK METSLAWIER: alle holwerda's in oostdongeradeel en te nijenhuis.

DHR. JAGER de D. ZUIDERBOLWERK 111, 9101 NX DOKKUM: FO de jager, sytsma, brunia, de graaf, eilander, ronner, kingma, joodse families in dokkum.

DHR. JONG DE G. WIESTERWEI 20, 9143 WJ NES (D): FO de jong, geref.kerk nes, dorp nes.

DHR. JONGELING G. SKULESTRJITTE 21, 9123 KB METSLAWIER: diverse publikaties in dagbladen en periodieken.

DHR. JOUSMA Y. MARKT 24, 9203 AA DRACHTEN: FO jousma, pauzinga uit dongeradeel, de groot uit holwerd, tilma uit ferwerd.

DHR. JOUSTRA J. TITUS BRANDSMASTRAAT 49, 9101 WN DOKKUM: geschiedenis van zijn bodemvondsten.

MEVR.KEUNE-POSTMA G. LEGEWEG 39, 9101 MC DOKKUM: n.v.t.

DHR. KLOKMAN D. BROEKMUI 8, 9101 EX DOKKUM: FO kuitert.

DHR. KLOOSTRA F. WESTERDIEPSWAL 10, 9291 CH KOLLUM: FO kloostra.

DHR. KOOI van der H. BOTERBLOEMSTRAAT 13, 9101 EL DOKKUM: FO van der kooi vanaf 1500> haije van beets, hedzer keimpes en jantje gerrits (1802-1880) uit oostrum, kooiboerderij vanaf 1640 te rijperkerk (stem 29).

DHR. KOSTER R. LISDODDE 9, 9103 RS DOKKUM: algemene belangstelling voor lokale geschiedenis.

MEVR. KROODSMA-KOMMERIE T. SNELLINGERDIJK 89, 8431 EL OOSTERWOLDE: FO kroodsma, komrij, eisma, peterson.

DHR. LEY D.J. SWEELINCKSHOF 23, 2253 HE VOORSCHOTEN: FO ley, huizen in veenwoudsterwal.

DHR. LEY van der B.R. BLOEMKAMP 29, 9202 CB DRACHTEN: FO van der ley uit kollum, huizinga, broersma.

DHR. LUDEMA J.B. DR.CAMPHUYSENSTRAAT 37, 9101 HT DOKKUM: FO ludema, flapper uit bolsward, workum, sneek, leeuwarden.

DHR. MAST G. PASTORIJSTRJITTE 7, 9141 VC WIERUM: eendenkoolen.

DHR. MEEMS J. JINKEPAED 3, 9287 HC TWIJZELERHEIDE: geen opgave

MEVR. MEER-DOUMA vd G. WELDINKHORST 20, 7531 EK ENSCHEDE: FO douma's uit bergum (publikatie), bosgra, sybma/siebma, van der laan.

MEVR. MEINDERSMA-ALBARDA S. HUMALDAWEI 6, 9131 EP EE: geen opgave.

DHR. MEINSMA J.B. MEINSMAWEI 5, 9142 DL MODDERGAT: FO aalsma, dijkstra, de boer, meinsma, schregardus, wijtsma.

DHR. MEINSMA M. ZWALUWSTRAAT 29, 9101 HE DOKKUM: FO meinsma.

DHR. VAN DER MEULEN B.D. SYDWENDE 123, 9204 KD DRACHTEN: FO wiegersma, kooistra, oegema, feddema, hoekstra, dantuma, lijzinga, ruisch, de hoop, halbesma, annema, van der zwaag, oberman, rintjema etc. etc. alle merendeels uit dantumadeel.

MEVR. VAN MEURS-SCHIJFSMA A.S.C. STERREKAMP 52, 8414 MH NIEUWEHORNE: FO van der veer, meurs, emigratie.

MUSEUM HET ADMIRALITEITSHUIS. DIEPSWAL 27, 9101 LA DOKKUM: n.v.t.

MUSEUM HET FISKERSHUSKE. FISKERSPAAD 4-8a, 9142 VN MODDERGAT: n.v.t.

NIEUWE DOKKUMER COURANT POSTBUS 6, 9100 AA DOKKUM. n.v.t.

OPENBARE BIBLIOTHEEK, HARDDRAVERSDIJK 1, 9101 XA DOKKUM: leeszaal en archief voorziening.

DHR. PLANTING D. HALBERTSMASTRAAT 1, 9145 SB TERNAARD: FO planting, bosgraaf.

DHR. POSTMA R.H. PRUNUS 5, 9294 KX OUDWOUDE: FO te nijenhuis.

RIJKSARCHIEF LEEUWARDEN, POSTBUS 97, 8900 AB LEEUWARDEN: archief.

DHR. SCHAAFSTRA J. FULDASTRAAT 5, 9101 WE DOKKUM: FO schaafstra's

DHR. SCHOORSTRA P. J.P.COENSTRAAT 34, 5684 EG BEST. NBr: FO schoorstra.

DHR. SIJENS J.K. TERNAARDERWEG 25, 9141 TW WIERUM: geen opgave.

DHR. SLAGMAN F. TROUBADOURSTRAAT 32, 2171 TU SASSENHEIM: FO buwalda, slagman, jaarsma.

DHR. SMITS E. STENENDAM 10, 9101 MZ DOKKUM: friesche admiraliteit.

DHR. SMITS E. RUGEBOLSTRAAT 19, 9101 EG DOKKUM: publikatie boek fam. schoorstra en seepma van ternaard, geschiedenis van de visbuurt, diverse periodieke bijdragen in sneuper, historie eigen regio, FO smits uit n.- en z.holland, v.d.hoeken en osinga's uit n.o. friesland, emigratie naar noordamerika, genealogieën met aangetrouwde takken in enkele generaties.

MEVR. SPANJER L.B. POSTBUS 71883, 1008 EB AMSTERDAM: FO wieringa

MEVR. SIJBESMA G. MIDDACHTENSSTRAAT 36A, 4834 PC BREDA: FO van der veen, burrie (burry, bury, van buuren).

FAM. TIESMA-v.d.WERFF H. VINCENT v GOGHLAAN 22, 2343 RN OEGSTGEEST: FO tiesma/tijsma, boonstra uit wouterswoude, van der werff, lokale geschiedenis ferwerderadeel, dantumadeel, dongeradeel.

MEVR. TILBURG van S. VLEESMARKT 53, 9101 MJ DOKKUM: FO suit(s) uit de dongeradeel en stiens, van der zwaag uit oostrum, fopma, dijkstra.

DHR. TOLSMA R. de LYTS EIN 16, 9137 SH OOSTER-NIJKERK: geschiedenis oosternijkerk, boerderijen in oostdongeradeel, toponiemen.

DHR. TORENSMA J. OPHIRSTRJITTE 6a, 9051 LW STIENS: FO torensma

DHR. VEENINGA G. DR.CAMPHUYSENSTRAAT 3, 9101 BS DOKKUM: FO veeninga/veninga, vriesema.

DHR. VELINK Th. D. JELTE BINNESWEG 29, 9063 JN MOLENEND: geen opgave.

DHR. VELLEMA J. TJOTTER 3, 8446 DX HEERENVEEN: FO vellema, dorp ee.

DHR. VIERSEN O. de KONINGSHOF 7, 8255 DG SWIFTERBANT: FO ype dirks viersen (1652-1721), viersen algemeen: doel publikatie.

DHR. VISSER F.F. WESTERBOLWERK 8, 9101 MG DOKKUM: geen opgave.

DHR. VISSER M.K. BOLIVIASTRAAT 13, 2622 BK DELFT: geen opgave.

DHR. VOS O.F. HILARIDESSTRAAT 6, 9101 CG DOKKUM: FO holman, tania, de vries, galema, akkerman.

MEVR. de VRIES-de JAGER G. SCHAPEDIJKJE 11, 9101 ET DOKKUM: FO van der bij, bos, de jager, jilderda, rijpma, de vries.

DHR. VRIES de U.M. NIEUWE HILVERSUMSEWEG 43, 1406 TC BUSSUM: FO de vries, feddema uit dantumadeel en dongeradeel.

MEVR. VROOM-SCHMELTZ de J. HOFAKKERS 7, 9431 BD WESTERBORK: geen opgave.

VVV DOKKUM-DONGERADEEL POSTBUS 53, 9100 AB DOKKUM: inkijk exemplaar.

DHR. WEGER de G.M.J. FISKERSPAED 2, 9142 VN MODDERGAT: FO groen, de weger, de rette uit rottevalle, geschiedenis noord-oost friesland (i.b. occulte).

DHR. WERFF vd D. KONINGSTRAAT 2, 9101 AR DOKKUM: FO van der werff, houtman, panbakker, feugen, kamminga, fotoarchief museum 'het admiraliteitshuis'.

DHR. WERFF vd L. VALKSTRAAT 28, 6822 KT ARNHEM: FO v.d. werff, v.d. kooi.

DHR. WIERSMA H. WILGENLAAN 15, 9101 SB DOKKUM: FO wiersma, westerbaan, woelinga, van dijk.

DHR. WITTEVEEN A.G. ROBBENOORT 5, 9976 VA LAUWERSOOG: geen opgave.

DHR. WIJBENGA J. SKIERSTINS 3, 9269 VN VEENWOUDEN: geen opgave.

DHR. WUST TH. BOERKAMP 47, 9431 HT WESTERBORK: FO gerritsma

DHR. ZIJLSTRA T. LANGGROUSTERWEI 31, 9137 RL OOSTERNIJKERK: FO zijlstra.

DHR. ZIJLSTRA R.B. BURMANIALAAN 78, 9203 PK DRACHTEN: FO zijlstra's in nederland en daarbuiten i.o.v. de stichting zijlstra.

DHR. ZWART D.A. TIBSTERWEI 32, 9131 EH EE: obma en mellema sate te ee, boer en kooiker onder ee, dorp ee algemeen, diverse publikaties.

EUROPESE BIBLIOTHEEK UITGEVERIJ

Van de "Europese Bibliotheek" ontvingen wij de navolgende informatie over het eventueel samenstellen van boekwerkjes in de serie "...in oude ansichten". Wie van onze leden voelt zich hiertoe geroepen?

Het verheugt ons bijzonder dat wij via uw verenigingsblad de mogelijkheid krijgen om auteurs te vinden voor het samenstellen van boeken uit onze serie "...in oude ansichten". Graag willen wij van zoveel mogelijk plaatsen, die nu tezamen de gêmeente Dongeradeel vormen, een boek uitgeven.
Een aantal plaatsen in Dongeradeel is klein tot zeer klein. Als ondergrens voor het uitgeven van boeken hanteren wij gewoonlijk als uitgangspunt dat een plaats tenminste 2500 inwoners moet hebben. Wanneer wij echter weten dat een historische vereniging achter de publikatie staat en binnen de eigen kring bekendheid geeft aan het verschijnen van het boek c.q. het boek promoot, dan hanteren wij een lager inwonertal.
Door meerdere plaatsen in een boek te behandelen is het waarschijnlijk ook mogelijk boven de ondergrens van 2500 inwoners uit te komen en kunnen kleine plaatsen toch nog te boek worden gesteld. Misschien kunt u aangeven welke plaatsen in dit verband het beste gecombineerd kunnen worden.
Het boek dat wij uit willen geven telt 80 pagina's en 38 foto's of ansichtkaarten. De tekst bij elke foto dient zo veel mogelijk 2500 à 3000 lees- en lettertekens te bevatten. Ook de inleiding mag een dergelijke omvang hebben. De periode die in het boek aan de orde komt, dient te liggen tussen 1880 en 1940.
Nadrukkelijk wil ik hierbij nog aantekenen dat het boekwerk geheel voor [redacted] en risico van de uitgever zal worden uitgegeven. De auteur ontvangt voor het samenstellen van het boek ƒ 200,-. Verder krijgt hij acht presentexemplaren en bestaat voor hem de mogelijkheid om tegen een auteurskorting van 33 1/3% meer exemplaren van zijn boek te bestellen. Wanneer een boek in samenwerking met een historische vereniging wordt uitgegeven, zijn daarover nadere afspraken te maken.
Liefhebbers kunnen zich rechtstreeks melden bij: Uitgeverij Europese Bibliotheek b.v., Waalkade 34, 5301CJ Zaltbommel, Postbus 49, 5300AA Zaltbommel, of eerst kontakt opnemen met de vereniging.

GEGEVENS VOOR DE SAMENSTELLING VAN BOEKJES IN DE DIVERSE SERIES VAN UITGEVERIJ EUROPESE BIBLIOTHEEK

De uitgaven van Europese Bibliotheek willen vastleggen hoe een bepaalde gemeente er uitzag in de periode die ligt tussen ongeveer 1880 en 1940. Het moet beslist geen werk worden dat de gehele geschiedenis van alle eeuwen beschrijft, of in woord en beeld monumenten en andere historische punten vastlegt. Uitsluitend beelden en gebeurtenissen uit de tijd tussen 1880 en 1940 dienen te worden opgenomen! (Hoewel het soms natuurlijk noodzakelijk kan zijn dat voor een beter begrip van een bepaalde zaak wordt teruggegrepen op een vroegere periode.)
In de afbeeldingen moet de autochtone inwoner dingen vinden die hijzelf nog weet en waarvan hij zegt: "Ach ja, zo was het"! Voor hem dienen de teksten in feite als een soort geheugensteuntje. De jongere inwoners en de nieuwkomers zullen in het boekje kunnen zien hoe hun woonplaats er vroeger uitzag en zij zullen zich een beeld kunnen vormen van de samenleving in die dagen. De historisch geïnteresseerde zal op de afbeeldingen gebouwen en straten vinden die inmiddels gesloopt of veranderd zijn, terwijl hij tevens een indruk krijgt van de ontwikkeling van de plaats, de straatstoffering, de mode, de handel, het vervoer, enz.
Behalve prentbriefkaarten kunnen er tal van foto's worden geplaatst. Wij denken vooral aan groepsfoto's, bijvoorbeeld van de brandweer, schoolklassen, gemeenteraad, schutterij, politiekorps, harmonie, zangkoren, de post, verenigingen, enz. Tenslotte kan er een enkele foto geplaatst worden van zeer belangrijke personen, zoals een bekende pastoor, predikant, burgemeester, dokter, enz., terwijl vaak ook bekende personen als de dorpsomroepen, lantaarnopsteker, aanspreker of straattypes een plaats kunnen krijgen.
In de teksten moeten voor zover de ruimte dat toelaat, zoveel mogelijk namen, data, feiten en anekdotes worden vermeld, maar men dient te vermijden dat de teksten in telegramstijl worden geschreven. Elke zijn moet stylistisch juist worden opgebouwd en een onderwerp en een gezegde bevatten, terwijl afkortingen vermeden dienen te worden.
Het wordt door de uitgever zeer op prijs gesteld indien de tekst wordt ingeleverd in getypte vorm, met een flinke

kantlijn en een regel wit tussen de tekstregels. Men wordt verzocht voor inlevering het manuscript nog eens zorgvuldig door te nemen en te controleren of alle namen, data e.d. wel juis zijn; dit, om later onnodige correcties te voorkomen. De afbeeldingen dienen op de achterzijde met potlood te worden genummerd, overeenkomstig de nummering van de teksten. Het zal onnodig zijn te zeggen dat het materiaal dat ter beschikking wordt gesteld, in dezelfde staat aan de auteur wordt teruggezonden als het werd ingeleverd. Het materiaal wordt op geen enkele wijze beschadigd of aangetast. Meestal heeft de uitgever de afbeeldingen slechts circa twee maanden nodig. De grootte van de ingeleverde foto's is onbelangrijk; ze kunnen naar behoefte door de uitgever worden vergroot of verkleind.

Omvang van de teksten.

Serie "...in oude ansichten" of "...in grootmoeders tijd.
Bij de uitgaven met 38 afbeeldingen mag zowel de inleiding als elke tekst minimaal 1000 en maximaal 3000 lettertekens bevatten. De uitgaven met 76 afbeeldingen of meer hebben een inleiding van maximaal 8000 lettertekens, terwijl elke tekst minimaal 500 en maximaal 800 lettertekens mag bevatten.

Serie "Kent u ze nog..."
Zowel de inleiding als elke tekst mag maximaal 3000 lettertekens bevatten.

Serie "...toen en nu"
De inleiding mag 4000 lettertekens bevatten. De tekst, die zowel gegevens over de "toen"-foto, als over de "nu"-foto dient te bevatten, mag minimaal 500 en maximaal 1000 lettertekens groot zijn.

Een eenvoudige methode om te berekenen of een onderschrift niet te lang is, is het volgende. Men stelt de schrijfmachine in op een bepaalde regelbreedte en telt vervolgens van een getypte regel alle letters, leestekens en spaties. Stel dat dit aantal bijvoorbeeld 50 is en er mogen maximaal 800 lettertekens per tekst worden gebruikt. Een eenvoudig rekensommetje leert dan (800:50) dat de tekst zo'n 16 getypte regels (maximaal) lang mag zijn. Uiteraard dient men de eenmaal vastgestelde regelbreedte daarna niet meer te veranderen.

SPEURTOCHT IN NOORDOOST FRIESLAND (2)

27 oktober 1949. Op verzoek van burgemeester S. van Tuinen kwamen 's middags van 4 - 6 op de kleine zaal van het gemeentehuis samen: S.E.Wendelaar-Bonga, D.J.Kamminga en een stenograaf om uit de mond van Alb. Steensma, vroeger hospes in de Altena op de Streek, 83 jaar; P.G.v.d.Meulen, voorheen koperslager, oud 78 jaar, en Anne Sloterdijk, vroeger suikerwerker bij Fortuin, later conciërge op het stadhuis, 72 jaar, iets te vernemen over het onderwerp: Vervoerwezen van mens en dier in hun jeugdtijd en verklaing van enkele dingen.
In Dokkum waren 2 trekschiporganisaties, gesteund door de handel. De ene was D.L.V.V., de andere was een deurjager, die regelrecht naar Harlingen ging en getrokken door 2 paarden, die in Leeuwarden verwisseld werden (sneldienst). De brugjes in het jaagpad hadden geen leuningen. Dit was voor het gemak van de scheepslijnen. Eerst werden veel personen en goederen vervoerd, later alleen goederen. Hieruit ontstond de dienst van Drukker. Het steegje op de Vleesmarkt heet daarom Harlinger steegje.
H.Drukker, gereform., was lid van de raad en had een petroleumhandel. De Dokkumer boedel was het bestuur van de trekschippers, of aandeelhouders. Toen de stoom kwam, kwijnde het bedrijf.
Een warme vracht was een extra dienst. Van de 3 trekschepen was er één zo smal, dat die door het Nauw kon en haalde b.v. vracht van de vellebloterij. Scheepsjager was b.v. Boomsma met de maskelinene hannen. Concurrent van de trekschepen was o.a. de "Minor", een stoombootje van 11 ton, dat gestookt werd "met de motschep". Per dag 2x naar Kollum, vrijdags naar Leeuwarden. Vervoerde een keer een bolle, die te laat was! Dokkumers liepen soms naar Smidshuis om daar op een trekschip te komen.
Koos Haversmidt voer op Rotterdam 1x in de 2 weken. Jan Haversmidt voer op Amsterdam. Later deden dit O. de Jong en H. de Jong om de beurt 1x per week via Harlingen. Ameland (ook via Harlingen) kwam voor grossier Klaver b/d Zijl. Jongbloed van Sneek kwam 1x per week naar Dokkum op woensdag. Deze was ook aardappelhandelaar. Rooie Krist (Rozema) was zijn besteller, later zijn vrouw Stien. Snikjes waren er vele. Blija (bij Nauta), Brantgum (Kl. Diep), Hantum, Ternaard (Koornmarkt), Kollumerzwaag (Kl. Diep), Muntsjezijl (Zuidema), Grootdiep-Dijk, Veenwouden

(Klein Diep), Rinsumageest (Kl. Diep). De Schipper was zeer misvormd. Men zei dat hij zich verkocht had om zich na zijn dood te laten ontleden. Hallum, Engwierumer boot (Grootdiep) 2x woensdags v.v. Ee, boot, (bij G.Hiemstra). Driesum, boot Kap. Dantuma, later Algra. Groningen, boot., Kemp. Maandagsavonds ± 12 uur vertrek, Donderdags ging Boersma mee.
Birdaard, Kingma boot (eerst trekschip) kwam vooral voor vee, omdat in Birdaard veel kooplieden woonden. Bij "Altena" werd ingeladen. Soms bij't "meitiid" wel 1500, op één dag eens 100. Vervoer was ƒ 1,- per koe. De boer liet ƒ 1,- staan, 25 cent voor de drijver, 75 cent voor: nieuw hoorntouw à 12 cent door hospes te leveren, verder voor drank (1 liter kostte 60 cent). Bij de Woudpoort Wed. Hacquebord en de Groot als café's. Laatst genoemde had een mooie dochter.....
Bij het vallaat (spoorzicht) geen scheepjes, ook niet in de Boerinne waar alleen Van der Wal kwam uit Tiltjeburen met sûpe. Wel werd daar nog wel eens wat bijgeladen (b.v. hout v.d. Wint).
Boot op Dokkumer Nieuwe Zijlen, geen vaste dienst. Boot was om snel te varen te scherp gemaakt, geen voldoende draagvlak, was rank. Eens was hij zo geladen en scheef, dat Jelle Touw er af sprong bij de Dwinger, toen de boot dicht bij het land kwam. "As jim fersûpe wille, moatte jim witte, mar ik net". Het is goed gegaan, maar de boot was niet stabiel. Jelle Touw is later in een sloot verdronken, zijn hondje zat op de wal.
Bij uitslatten Nauw, afgedamd en waar men de drits er uit reed was werkvolk. Rooie Pé, zoon van Pieter van Dijk, ging naar de Oost en kreeg ƒ 60,- handgeld. Trakteren, allemaal dronken, niet werken.
De Berge was een vrijdagsdienst extra. A.Steensma is lantaarnopsteker geweest, 2 petroleumlantaarns: 1 bij de brug en 1 bij de Altena. Bij de Woudpoort woonde een smid J.v.d.Weit, een 1e klas vakman. Maakte ook schaatsen, zeer smalle harde ijzers, v.d. Meulen had een paar gekend, wegende 3 ons! Voor 't vissen door de jeugd werd een centers hengeltje gekocht bij Hoekstra, wat garen en een omgebogen naald. Klaar!
Diensten over de weg, grote wagens. Holwerd van W. de Kuur, later Glas. Hallum, Binnema. Dokkumer zakenlui maandags extra dienst op Ferwerd en Paesens. Minne Ulbes (Elgersma).
Uit de Wouden liep men veel. Toen de tram kwam in 1860 durfde men er eerst niet in. De boerinnen in de stad kochten en theedronken bij koopmanske. Een slag om was Diepswal, Kl. Breedstraat, Waagstraat, Hoogstraat.

De Beurs had het druk. Handel in graan en aardappelen. Mei 2 à 3000 lammeren.
Volkslogementen voor zwervers: Vlooi (Oranjewal), Ooievaar en Rohling, Karrepad. Bij bolwerk Streeksterpoort waar nu G.Kuitert woont, woonde een vrouw Naatje Hup of blikkene waterduvel. Lustte graag drank. Ook volkslogement.
Kroegje Rut (bij de Bontebrug) was een beste kroeg. Druk. Kreeg 't bij oxhoofd thuis. Sommige mannen van de gemeentereiniging staken daar vrij geregeld aan. Maandags bleef de askar daar ook staan, het paard wist zijn weg, maar dan zei men: "Verrek peert, wij hewwe gyn sinten".

TSJERKLIK SEGEL ALDWALD-WESTERGEAST

Al wer in oantal jierren lyn waarden de herfoarme tsjerken fan Aldwâld en Westergeast (tsjerklik ien gemeente) opnommen yn de tsjerkepaadrûte. Party lju dy't sokke dagen delkomme freegje om in stimpel yn harren boekje mei ynformaasje.
Om't der net in stimpel foar hannen wie, hawwe in pear gemeenteleden yn it Ryksargyf fan Ljouwert socht om âlde segels of ôfbyldings dy't model stean koene foar in nij stimpel dat yn wêzen in gelikense funksje hat as in segel. Pas op it lêste stuît waarden der yn it kleasterargyf fan de Oliifberch te Feanklcaster in pear ôfbyldings fûn dy't segels, of parten fan segels, werjoegen dy't op Aldwâld en Westergeast sloegen.
It iene wie in segel ût 1491 fan Koert, pastoar yn Aldwâld: in skyldhâlder hâldt in skyld beet mei in winkelheak derop ôfbylde, de skyldhâlder sels is in ealman mei in stêf en in wikel. It oare wie wat jonger en datearret ût 1524, it wie it segel fan Thyaert, ficaris te Westergeast en toant ûs in hillige as skyldhâlder mei op it skyld in balke ôfbylde. Betsjutting en oarsprong fan beide wiene by it yn gebrûk nimmen net bekend, se waarden gearfoege en ta ien stimpel omfoarme.

Likegoed ynspirearre soks my dochs ta fierder ûndersyk, wat binne betsjutting en komôf fan de segels?
De beskermhillige fan Westergeast is Sint Maarten, syn wapenskyld is heal wyt en heal read en symbolisearret it stik fan syn mantel dat er fuortjoech. De balke fan Westergeast hat dêr grif gjin relaasje mei.
De beskermhillige fan Aldwâld is net bekend, sadwaande ha ik oer de kwestje korrespondearre mei G. Verhoeven fan de Fryske Akademy. Dy hat de ôfbylding yn it R.A.F. besjoen en seit: it soe in ealman mei in stêf en in wikel wêze kinne mar de foarstelling kin ek oars útlein wurde.
De winkelheak heart yn de ikonografy by Sint Thomas mar... gewoanwei wurdt in hillige ôfbylde mei syn attribût yn'e hân en net in attribût los op in skyld. As it al om Sint Thomas giet, moat noch betwifele wurde oft hy in beskermhillige fan de tsjerke yn Aldwâld wie omt we mei in pastoarswapen fan dwaan hawwe. It soe dan earder in persoanlik as in tsjerklik segel wêze. Fierders skriuwt hy: as in om in segel fan in pastoar fan in Sint Thomas-tsjerke giet, hoecht dat noch net te betsjutten dat Aldwâld in Sint Thomastsjerke hie. Pastoars wikselen wol fan plak sûnder dat se in nij segel meitsje lieten.
Dêrmei is dus neat bekend oer de relaasje tusken de winkelheak en de beskermhillige fan Aldwâld, in lêstich gefal dus.
Dêrnei gie der in skriuwen nei de Fryske Rie foar Heraldyk oft it mooglik wie om de wapens fan in kleur te foarsjen. Yn it skiere ferline sille se dy ek grif hân ha.
Om't der gjin kleuren bekend binne ût oare ôfbyldings mei deslde wapens, moat dat op eigen manneboet dien wurde, skriuwt H. Bremer. Myn idee foar dat fan Westergeast wie: read mei wyt fanwege it feit dat it in Sint Maartens-tsjerke is. Dat wapen komt der dus sa ût te sjen: in read skyld mei in wite dwersbalke, de skyldhâlder in wite mantel mei in reade kraach en in wite mûtse, it gesicht yn natuerlike kleur en de mantel mei in gouden penje.
Dat fan Aldwâld woe ik mar oanslute litte by it doarps-wapen: griene iken op goud en it wurdt dus sa: In gouden winkelheak op in grien skyld, de skyldhâlder wer in wite mantel mei in griene kraach en in griene mûtse, hân en gesicht fan natuerlike kleur, mof en burd brûn, in gouden ketting, in gouden stêf en wikel.
Fierders skreau Bremer ek noch oer it attribût de winkelheak: "it soe wêze kinne dat dizze wapenfiguer troch Koert oannommen is om't Sint Thomas de tsjerke-patroan fan Aldwâld wie, mar at ik ôfgean op'e pryster-segels dy't ik oant no ta beskreaun haw, krij ik earder

de yndruk dat de geastliken yn Fryslân segelen mei (it symboal fan) har persoanlike patroanhillige as mei (it symboal fan) har tsjerkepatroan".
De winkelheak slacht neffens him wol op in hillige en net op in famyljewapen. De betsjutting fan de ealman as skyldhâlder lit him net maklik útlizze yn dit gefal.

Wa't de wapens yn kleur ôfbylde sjen wol, kin se yn de pij fan de tsjerken fan resp. Aldwâld en Westergeast oantreffe.

R. H. POSTMA

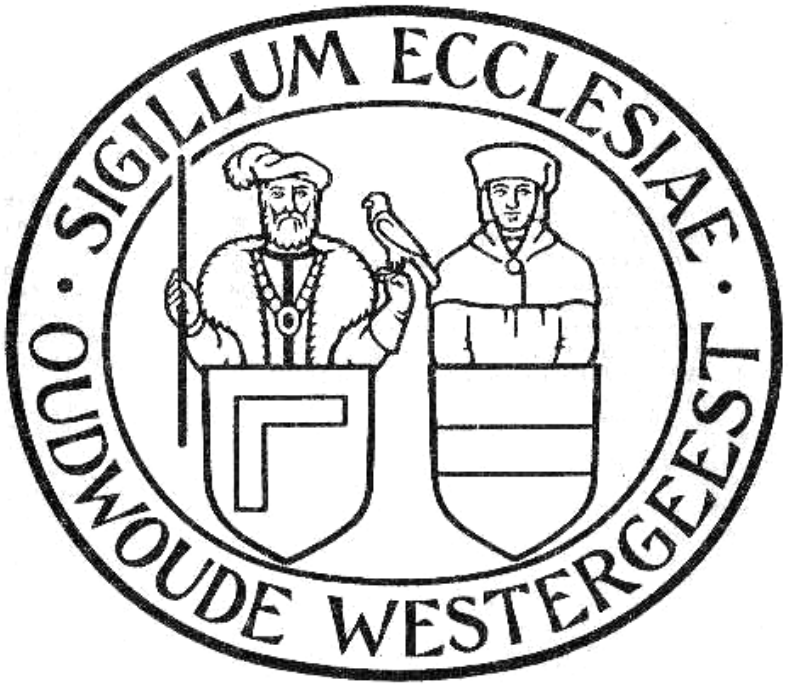

HET HARKE DE ROOS MYSTERIE

Op vrijdag 16 november om 9.30 uur werd in huis no.7 te Engwierum geboren: Harke, een buitenhuwelijks verwekt kind van Sytske Harkes de Roos, 26 jaar, dienstmeid te Engwierum. Harke werd door de vroedvrouw Gerhardina de Leeuw, huisvrouw van Renze Kamstra, wonende te Kollum, aangegeven. Getuigen waren: Eid Pieters Kooistra, 60 jaar, en Auke Harkes de Roos, oud 34 jaar, beiden gardeniers te Engwierum.
Sytske Harkes de Roos werd op 26 december 1805 geboren te Engwierum en overlijdt, ongehuwd, in huis no. 70 te Engwierum op 19 april 1849.
Volgens Elisabeth de Roos (dR.VII) (âlde Lyske) waren de Tjallings, Tjalling de Roos (dR.VII) en Tjalling Alberda naar dezelfde vernoemd. Dit werd bevestigd door Jan Alberda (AL.VII). Volgens Elisabeth was de familie Beintema (Be.III) voogd over Harke. Volgens haar kon Harke goed schrijven en dit wordt bevestigd in de actes die hij ondertekende. Volgens Tjalling de Roos (dR.VII) hoorde hij "de Boer" te heten in plaats van "de Roos". Dit voornoemde gecombineerd, zou de gemeenschappelijke voorvader een zekere Tjalling de Boer geweest zijn. Deze heeft bestaan:
Tjalling Menses de Boer, gedoopt 17-2-1741 Engwierum, landbouwer te Engwierum, overleden 20-10-1819 Engwierum nr. 44. Tot op heden is er geen enkele relatie gevonden de familie de Roos, de familie Alberda en de Tjallings.
Wel is het een feit, dat Paulus Harkes de Roos, zoon van Harke (dR.VI), 40 jaar lang le arbeider was bij Fetse Alberda (AL.VI). De familie Paulus de Roos kon geen kwaad doen bij de Alberda's. Elisabeth Paulus de Roos (dR.VII) was kindermeisje over Jan Alberda. De familie Alberda hield altijd de familie de Roos de hand boven het hoofd. Elisabeth de Roos (dR.VII) en Jan Alberda (AL.VII) wisten hoe het zat maar hebben nooit wat losgelaten.
In het bevolkingsregister van 1839, Engwierum, komt hij voor als: Harke Tietes de Haan. Volgens het dienstbodenregister 1849-1861 Oostdongeradeel is Harke de Roos (Engw. no. 68) dienstbode in 1849 van Johannes Douwes Beintema, landbouwer te Engwierum, huis no.85.

Stamreeks de Boer (dB).
I1 Tjerk Clases, huwt naar alle waarschijnlijkheid een dochter van Tjalling Minses, welke in 1696 een zoon Uilck en in 1700 een zoon Pyter krijgt,

te Metslawier, of een zuster van hem.
Kinderen:
Mense, gedoopt 16-2-1696 Metslawier, volgt.
Dirk, gedoopt 17-7-1698 Metslawier
Upt, gedoopt 27-2-1701 Metslawier

III Mense Tjerks, huwt 9-3-1721 te Metslawier met Hiltje Jetses, van Metslawier.
Kinderen:
Jetse, ged. 21-9-1727 Engwierum
Douwe, ged. 21-1-1731 Engwierum
Lieuwe, ged. 4-10-1733 Engwierum
Antje, ged. 24-2-1737 Engwierum
Tjalling, ged. 17-2-1741 Engwierum, volgt.

III Tjalling Menses de Boer, ged. 17-2-1741 Engwierum, overleden 20-10-1819 Engwierum no.44, landbouwer op Donia, huwt (1) 13-4-1766 te Engwierum met Rinske Jans, van Engw.; huwt (2) 20-10-1782 Engw. Hiltje Sikkes Bruinsma, van Augsbuurt.
Kinderen:
Mense, geb. 29-5-1783, ged. 6-7-1783 Engw.
Hiltje, geb. 1-3-1785, ged. 3-4-1785 Engw., IVI
Sikke, geb. 1-12-1787, ged. 30-12-1787 Engw.
Trijntje, geb. 26-8-1790, ged. 12-9-1790 Engw IV2
Sikjen, geb. 11-4-1793, ged. 5-5-1793 Engw.(AL.IV)

Tjalling neemt in 1811 de naam "de Boer" aan en heeft dan 3 dochters: Hiltje 26 jaar Kollum, Trijntje 21 jaar Engwierum en Sikje 17 jaar Engwierum.

IV1 Hiltje Tjallings de Boer, huwt Izaak Tamminga.
Kinderen:
Tjalling, geb. 1822 Oostdongeradeel.

IV2 Trijntje Tjallings de Boer, overl. 9-10-1815 Ee, huwt 28-5-1815 Oostdongeradeel met Douwe E. Meindersma, kinderloos. Douwe hertrouwt 1-3-1821 OOD Tytje K. Nauta.

Stamreeks Beintema (Be).

I Johannes Meinderts huwt 20-11-1772 Westergeest Jeike Douwes, landbouwer op Beintemahûs, Westergeest,
Kinderen o.a.:
Douwe, volgt.

II Douwe Joh. Beintema huwt 10-5-1806 Westergeest Trijntje Jans Bijker van Niawier.
Kinderen:
Jan, geb. 29-11-1807 Wg, ged. 26-12-1807 Wg
Jeike, geb. 27-5-1809 Wg, ged. 7-7-1809 Wg
Johannes, geb. 1-9-1810 Wg, ged. 23-9-1810 Wg, volgt
Kornelis, geb. 15-4-1820 Wg (Al.V3)

III Johannes Douwes Beintema huwt 14-5-1840 OOD met Trijntje Jans Alberda (Al.IV) geb. 14-2-1819 Engwierum, landbouwer Engwierum no.85.
Kinderen:
Sikjen, geb. 16-3-1843 Engwierum
Douwe, geb. 8-9-1846 Engwierum
Jan, geb. 19-12-1851 Engwierum, volgt

IV Jan Johannes Beintema huwt 16-5-1878 OOD Metslawier met Aukje Eesges Botma, geb. 25-2-1854 Ternaard, dochter van Eesge F. Botma en Ytje G. Sinia, landbouwer Engwierum no. 79 Broersma, huurde deze van zijn tante Martha Jans Alberda (Al.V4).
Kinderen:
Johannes, geb. 27-3-1880 Engwierum
Eesge, geb. 6-5-1885 Engwierum

Stamreeks Douma (Do)

I Douwe Douwes huwt Antje Minnes ged. 15-1-1661 Nes/Wierum 30 jaar, lidmaten Nes 1683.
Kinderen:
Douwe, ged. 19-11-1661 N/W 9 dgn oud, volgt
Minne, ged. 10-10-1664 N/W 3 dgn oud

II Douwe Douwes huwt 1692 Janke Alberts, landbouwer Metslawier no.16 Oldhuystra, gebr. 1698.
Kinderen:
Minne, ged. 28-5-1693 Metslawier
Trijntje, ged. 22-12-1695 Metslawier
Albert, ged. 24-9-1699 Metslawier, volgt
Douwe, ged. 5-2-1702 Metslawier
Dirk, ged. 8-3-1705 Metslawier
Jantje, ged. 26-8-1708 Metslawier
Antje, ged. 29-9-1709 Metslawier

III Albert Douwes Douma, bijzitter/mederechter OOD geb. 29-8-1699 Metslawier, overl. 6-9-1772 Metslawier, huwt Trijntje Jans.
Kinderen:
Douwe, ged. 28-10-1731 Metslawier, volgt
Yttje, ged. 15-3-1733 Metslawier
Jantje, ged. 29-8-1734 Metslawier
Trijntje, ged. 1-4-1736 Metslawier
Jan, ged. 5-3-1738 Metslawier
Baukje, ged. 20-12-1739 Metslawier
Jan, ged. 1-2-1739 Metslawier
Jan, ged. 24-3-1743 Metslawier
Minne, ged. 1-5-1746 Metslawier
Rodmer, ged. 31-3-1748 Metslawier
Rixtje, ged. 22-6-1749 Metslawier

Kwartier staat formulier van Kornelis Enneus de Jager

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Jan Ates de Jager	Folkje Tjeebes Jongsma	Wietse Klompstra	Jacoba G. van der Meulen	Enneus Pieter Rijpma	Wietske P. Wiekma	Jacob Jans Holwerda	Geertje F. Tilma	Rienuw Willem van der Bij	Pietje Wybes van der Wal	Hermen J. Kooistra	Aaltje Rijpinga	Eelke Tjeebes Bos	Aukje F. Wiegerma	Douwe A. Wiegerma	Rienke Geert Kuiek
* 28-12-1814	* 03-02-1815	* 1804	* 26-12-1812	* 28-10-1846	* 08-06-1820	* 10-03-1820	* 1810	* 19-03-1821	* 19-02-1823	* 28-03-1817	* 04-02-1829	* 04-09-1819	* 30-05-1826	* 08-09-1817	* 19-09-1819
Nieuwpoortsteinde	Nieuwpoortsteinde	Beesgum	Grazp	O. Nijbeek	Anjum	Niawier	Feerwerd	Akkrumerzijl	Rinsumageest	Hallum (Ferd)	Nieuwpoortsteinde	Westhugeest	Dronrijp	Akkrumerzijl	Akkrumerzijl
† 29-09-1886	† 17-09-1886	† 06-01-1877	†	† 14-09-1886	† 17-09-1880	† 16-01-1885	† 25-08-1856	† 17-08-1862	† 09-12-1904	† 20-01-1855	† 10-01-1855	† 10-02-1899	† 08-07-1865	† 11-06-1886	† 26-10-1861
Nieuwpoortsteinde	Nieuwpoortsteinde	Beesgum		O. Nijbeek	O. Nijbeek	Niawier	Niawier	Akkrumerzijl	Rinsumageest	Rinsumageest	Rinsumageest	Dronrijp	Dronrijp	Akkrumerzijl	Akkrumerzijl
X 15 mei 1837 Rijnsel	X 27-02-1836			X 24 sept 1841 OD		X 14 mei 1840 OD		X 4 juni 1848 Dron.		X 17 mei 1850 Dron.		X 27 mei 1869 Dron.		X 23 mei 1841 Dron.	

8	9	10	11	12	13	14	15
Tjerke Jans de Jager	Saapke Wiekes Klompstra	Kornelis Enneus Rijpma	Hiltje Jacobs Holwerda	Geert Rienuw van der Bij	Trijntje Hermens Kooistra	Foeke Eelkes Bos	Jeltje Wiegerma
* 22-12-1843 Nieuwpoortsteinde	* 24-03-1841 Beesgum	* 04-09-1847 Oosterwijtwerd	* 15-06-1849 Niawier	* 25-05-1858 Akkrumerzijl	* 07-05-1853 Rinsumageest	* 11-04-1853 Dronrumerzijl	* 26-10-1858 Akkrumerzijl
† 04-02-1880 Nieuwpoortsteinde	† 09-02-1880 Nieuwpoortsteinde	† 31-08-1918 Sybrandahuis	† 08-05-1933 Rinsumageest	† 20-04-1907 Rinsumageest	† 09-09-1925 Rinsumageest	† 14-04-1926 Dronrumerzijl	† 05-07-1907 Tjerkgaast
X 15 mei 1873 Beesgum		X 8 mei 1874 OD		X 13 mei 1880 Dron.		X 11 mei 1876 Munnemarsum	

4 Ate Taekes de Jager
* 09-02-1882 Nieuwpoortsteinde
† 22-10-1957 Dronrumerzijl
X 13 mei 1905 Munnemarsum

5 Geertje Kornelis Rijpma
* 20-04-1882 Niawier
† 09-05-1952 Munnemarsum

6 Rienuw Geerts van der Bij
* 19-02-1881 Rinsumageest
† -12-1953 Feerwerd
X 13 mei 1905 Munnemarsum

7 Aukje Taekes Bos
* 05-05-1881 te Beesgum
† -07-1954 Drachten

2 Taeke de Jager
* 25-03-1906 Sybrandahuis
†
X 8 mei 1929 Munnemarsum

3 Jeltje van der Bij
* 21-03-1906 Sybrandahuis
† 16-12-1943 Feerwerd

1 Kornelis Enneus de Jager
* 08-04-1934 Sybrandahuis
† 31-10-1980 Gabbay - Canada

IV Douwe Alberts Douma huwt 11-5-1755 Metslawier met Riemkjen Lieuwes, van Lioessens.
Kinderen:
Trijntje, ged. 18-4-1756 Lioessens (A1.III)
Jantje, ged. 4-12-1757 Lioessens, volgt
Jantje Douwes Douma huwt 1-6-1783 Ee, overl. 9-11-1819 Ee no.81 met Jan Minnes Donga, ged. 14-3-1756 Engwierum, overl. 8-3-1819 Ee no.81, assessor van de grietenij, kinderloos, voogd over Jan Jans Alberda (A1.IV) die hem de naam Alberda geeft. Jan is dan 21 jaar, in 1811. (Assessor = benaming in de Franse tijd, en daarna voor bijzitter)

Stamreeks Alberda (A1)

I Ype Jacobs van Munnikezijl huwt 22-12-1700 Anjum Rinske Lieuwes van Anjum.
Zonen:
Jacob, ged. 28-12-1704 Anjum
Lieuwe, ged. 19-12-1706 Anjum, volgt
Gerlof, ged. 19-11-1724 Anjum
Gerlof, ged. 25-8-1726 Anjum

II Lieuwe Ypes, overl. 1782, huwt 13-7-1738 Anjum met Martha Engberts van het eiland Schiermonnikoog, overl. 15-11-1799.
Kinderen:
Rinske, ged. 11-10-1739 Anjum
Ype, ged. 20-5-1742 Anjum
Engbert, ged. 10-5-1745 Anjum
Jan, ged. 15-1-1747 Anjum
Jan, ged. 5-11-1751 Anjum, volgt
Trijntje, ged. 30-6-1754 Anjum

III Jan Lieuwes, ged. 5-11-1751 Anjum, overl. 1803, huwt 23-12-1781 Anjum met Trijntje Douwes Douma (Do.IV).
Kinderen:
Lieuwe, geb. 21-10-1782 Ezumazijl
Lieuwe, geb. 24-2-1784 Ezumazijl
Douwe, geb. 31-1-1786 Ezumazijl
Martha, geb. 27-3-1788 Ezumazijl
Jan, geb. 10-12-1790 Ezumazijl, volgt

IV Jan Jans Alberda, assessor van de grietenij, geb. 10-12-1790 Ezumazijl, ged. 2-1-1790 Anjum, voogden Jan Minnes Donga, Ype Lieuwes en Engbert Lieuwes, huwt 28-5-1815 OOD (Metslawier) Sikjen Tjallings de Boer (dB.III) geb. 11-4-1793 Engwierum, ged. 5-5-1793 Engwierum.
Kinderen:
Tjalling, geb. 9-4-1816 Engwierum, volgt V

Trijntje, geb. 14-2-1819 Engwierum (Be.III)
Hiltje, geb. 24-10-1821 Engwierum, volgt V2
Jantje, geb. 7-8-1824 Engw. ov.9-5-1829 Engw.no.79
Jan, geb. 18-10-1827 Engw. ov.4-7-1829 Engw.
Jantje, geb. 26-8-1830 Engwierum, volgt V3
Martha, geb. 1-2-1834 Engwierum, volgt V4

V1 Tjalling Jans Alberda geb. 9-4-1816 Engwierum, overl. 12-6-1891 Ee, landbouwer onder Ee, Gr.Midhuizen, huwt 11-5-1841 OOD (Metslawier) met Eelkje Fetses Meindersma geb. 23-6-1819 Ee, overl. 19-4-1893 Ee, Gr.Midhuizen.
Kinderen:
Jan, geb. 23-5-1842 Ee, volgt VI
Fetze, geb. 18-8-1844, ongeh. boer op vaders boerderij, overl. 4-6-1914
Sikjen, geb. 15-10-1846 Ee

VI Jan Tjallings Alberda geb. 23-5-1842 Ee, overl. 2-9-1922, huwt (1) 11-5-1865 OOD Maaike Melis Hartmans geb. 3-7-1838 Nes, overl. 25-11-1892. Huwt (2) 17-12-1896 OOD Trijntje Douwes van der Heide.
Kinderen:
Melis, geb. 26-5-1870 Hantumhuizen, volgt VII
Eelkje, geb. 16-5-1866 Hantumhuizen

V2 Hiltje Jans Alberda geb. 24-10-1821 Engwierum, overl. 11-2-1904 Ee, huwt 15-5-1851 OOD (Metslawier) met Jacob Hendriks Obma geb. 16-4-1822 Engwierum, landbouwer Ee no.82, overl. 24-3-1898 Ee.
Kinderen:
Abeltje, geb. 24-2-1852 Ee
Sikjen, geb. 19-9-1854 Ee

V3 Jantje Jans Alberda geb. 27-8-1830 Engwierum, overl. 26-1-1872 Engwierum, huwt 18-5-1856 met Kornelis Douwes Beintema geb. 15-4-1828 Westergeest (Be.II), landbouwer Engwierum no.138.
Kinderen:
Douwe, geb. 12-9-1867 Engwierum

V4 Martha Jans Alberda geb. 1-2-1834 Engwierum, overl. 4-4-1909, huwt 31-5-1867 OOD met Rienk Idses Idsardi geb. 31-3-1838 Ee, overl. 18-4-1870 Engwierum, landbouwer Engwierum no.139.
Kinderen:
Trijntje, geb. 12-12-1868 Engwierum
Na de dood van Rienk verhuurt Martha, Broersma, aan Jan Joh. Beintema (Be.IV)

VII Melis Jans Alberda geb. 26-5-1870 Hantumhuizen, landbouwer, huwt 20-7-1895 OOD Sijke Franses de Jong geb. 16-4-1874 Raard, landbouwer Klein Midhuizen.

J. HEERINGA

JILLIS BIJLSTRA

Op 5-10-1902 werd in het gezin van Jakob Bijlstra (geb. 11-11-1880 te Wouterswoude) en Lubbertina Westra (geb. 16-1-1880 te Dantumawoude) een jongetje geboren. Zijn ouders gaven hem de mooie naam "Jillis". Toen hij zes jaar was, ging Jillis naar de lagere school. T.v.d.Wint was het hoofd der school. Op 12-jarige leeftijd ging Jillis als loopjongen aan het werk bij Harm Woelinga te Wouterswoude.
Woelinga had een vrachtrijderij. Vier maal per week ging men naar Dokkum. Hij bleef hier één jaar werken en kreeg toen een baan als leerling-machinist bij J.Algra te Dokkum. Algra had een stoombootdienst Dokkum-Leeuwarden v.v. en Dokkum-Groningen v.v. Daarna heeft Jillis nog bij drie andere stoombootdiensten als machinist gewerkt.
De eerste was bij K. van Eck en Oppendijk te Kollum. Men voer op Kollum-Leeuwarden v.v. en Kollum-Groningen v.v. De volgende was Douwe Broersma te Stroobos met de beurtdienst Stroobos-Groningen v.v. en Stroobos-Leeuwarden v.v. Dit bedrijf is later uitgegroeid tot een transportdienst met 109 vrachtauto's. De laatste was Lammert Zuiderveld te Roden. Hier had men de beurtdienst Roden-Groningen v.v.
Jillis heeft daarna bij een houtzagerij te Prince George in Canada gewerkt. De reis werd per boot gemaakt en duurde 2 weken. De reiskosten bedroegen ƒ 500,-. Wegens gezondheidsredenen moest hij na één jaar weer terug naar Nederland.
Jillis kon geen werk vinden en besloot daarom eigen baas te worden. In februari 1925 werd van Douwe Tuma te Ee een paard en wagen gekocht. Het paard koste ƒ 90,-. Akkerwoude, Murmerwoude, Damwoude, Wouterswoude en Driesum waren de dorpen waar Jillis voortaan zijn vrachten afleverde. De vracht bestond uit meel voor de bakkers, hout voor timmerzaken en winkelwaren voor de kruideniers. Verder werden er nog diverse andere goederen vervoerd. De vrachtprijs voor b.v. 50 kg. meel bedroeg 7½ cent. Ook ging Jillis af en toe met paard en wagen naar Visvliet. Er werden dan kozijnen, trappen en deuren afkomstig van de timmerfabriek Kuipers te Damwoude vervoerd. De vrachtprijs voor 60 deuren was ƒ 10,-.
In 1945 werd er nog een paard en wagen bij gekocht. Jakob en Harke, twee zonen van Jillis, kregen de route Wouterswoude-Driesum-Dokkum. Dit heeft echter niet lang geduurd, want in 1946 werd besloten de 2 paarden en wagens

te verkopen en een Fordson, een oude engelse legerauto, te kopen. De auto werd voor ƒ 3000,- bij Weppelman te Dokkum gekocht.
Behalve Jillis zaten er nog 4 andere transportdiensten in de Wouden. Het waren Lolke Dijkstra te Driesum, Jan Kobus te Driesum, Harm Woelinga te Wouterswoude en Anne Westra te Wouterswoude. Jillis kocht de beurtdienst van Lolke Dijkstra en van Jan Kobus.
In 1947 werd de Fordson, die voor een hoge onkostenpost zorgde, vervangen door een Bedford. Deze werd voor ƒ 3000,- bij Statema te Leeuwarden gekocht. Harke vertrok in 1947 naar Indonesië. Zoon Jakob heeft tot 1952 met zijn vader gewerkt. De derde zoon, Durk, kwam toen bij zijn vader werken. Men kocht er nog een beurtdienst bij, n.l. die van Anne Westra te Wouterswoude.
Er werd veel vracht vervoerd. Naast de beurtdienst reed men ook wel ongeregeld vervoer en verhuizingen. In 1954 werd de Bedford ingeruild voor een Ford-Thames. Deze werd bij Strating te Waterhuizen gekocht. Daarna reden Jillis en Durk nog tot 1960.
In dat jaar moest Jillis wegens gezondheidsredenen stoppen met het bedrijf. De beurtdienst werd verkocht aan Johannes Uitterdijk te Driesum. Jillis woont nu in Dongeraheem te Dokkum. In de kamer hangt een foto van zijn vrouw Aafke Reitsma (geb. 20-2-1902 te Wouterswoude) waarmee hij op 14-5-1925 te Murmerwoude trouwde. Zij overleed op 15-12-1981 te Dokkum. Hij kijkt er veel naar en gaat dan in gedachten even terug naar vroeger. Maar hij kijkt ook naar de foto's van de rest van de familie en denkt dan: "Ik hoopje, dat it jim foar de wyn gean mei".

HENK AARTSMA

BEURTSCHIPPERS EN BODERIJDERS IN FRIESLAND

Wim Mollema en Albert Buursma leggen momemteel de laatste hand aan een boek over beurtschippers en boderijders in Friesland. Het is de bedoeling, dat het boek dit najaar bij uitgeverij "Profiel" in Bedum zal verschijnen.
(Het boek zal rond de 400 bladzijden tellen, die - naast tekst - circa 1250 foto's bevatten).
Mocht u belangstelling hebben, dan kunt u voor informatie en intekening op een exemplaar contact opnemen met S.W. Mollema, Hoofdstraat 15, 9965 PA Leens. (05957-1529).
Tevens kunt u, indien u nog foto's en/of ander materiaal over bovenstaand onderwerp heeft, dat tijdelijk gebruikt mag worden, dat naar bovenstaan adres sturen.

Deze foto werd in 1964 bij de Woudpoortbrug te Dokkum gemaakt. Bij de Fordson staan v.l.n.r.: Jakob Bijlstra, Jillis Bijlstra en Harke Bijlstra.

VAN ANTJE POES EN ROBERT SPIER

In het boek "Dokkum, beeld van een stad" uitgegeven bij de Friese Pers Boekerij B.V. is een hoofdstuk gewijd aan de bijnamen van Dokkumers. Dit hoofdstuk heet "Van Antje Poes tot Steven Pit. Er staat geschreven: "Zo was Antje Poes een klein vrouwtje met een schelle stem, die in de vroegere Danshuissteeg woonde in een woninkje dat maar één kamer telde. Antsje Poes droeg een zwart gebreide kapmuts met banden onder de kin. Later verhuisde ze met "Robert (Buuk) Spier" (Wilkens) naar een woonscheepje aan het padsje.
Over Robert Spier staat er: "Robert Spier stond in de Burgerlijke Stand ingeschreven als de heer Wilkes. Maar slechts weinig mensen zullen hem zo gekend hebben. Het was een man met "sukke spieren" en veel humor. Als de boterham te dun belegd was of de boterham zelf te dun werd, trok hij bij de deuren langs met 'n mandolien en het zoete lied "Ik zoek een meisje". Dat meisje vond hij ook, zij het dat beiden toen al bejaard waren. Met Antsje Poes sleet Robert Spier z'n laatste levensjaren in een woonscheepje aan het padsje". Aldus de schrijver van dit hoofdstuk.
Wei waren Robert Spier en Antsje Poes? Robert Spier heette in werkelijkheid Andries Fokke Wilkens en Antsje Poes heette Antje Jonkhof. De geschiedenis van deze twee bekende Dokkumers begint in het huis Parksteeg nr.202 in Dokkum. Daar woonde omstreeks 1850 een zekere Trijntje Dijkstra (geb. Dokkum 7-6-1807, ov.26-8-1874, geh. 20-7-1828, dochter van Tjitske Edzens Dijkstra), weduwe van Taeke Geerts Jonkhof (Dokkum, geb. 4-3-1806, en ov. 16-12-1846, zoon van Geert Jonkhof en Janke Taekes van der Bijl) met haar 7 kinderen.
Taeke was van beroep cichoreibrander, maar had omstreeks 1830 dienst genomen bij één van de vrijkorpsen van het Rijk. Haar kinderen waren alle in Dokkum geboren:

Geert	geb. 31-12-1828, ov. 10-11-1883
Andries	geb. 5-5-1830
Tjitske	geb. 25-1-1831, ov. 3-2-1893
Janke	geb. 29-5-1834
Grietje	geb. 25-1-1840
Nicolaas	geb. 9-6-1842
Kornelis	geb. 16-1-1845

Haar oudste zoon Geert trouwde in Dokkum op 27-12-1856 met Jantje de Jong (geb. Birdaard 11-12-1829, ov. Dokkum 11-11-1877, dochter van Jan de Jong en Antje Dirks de

Man. Zij vestigden zich aan de Stadswal no. 96 bij de Westersingel. Zijn beroep was pakhuisknecht. Zij kregen 7 kinderen, die aldaar werden geboren:

Trijntje	geb. 5-8-1857
Antje	geb. 5-3-1860
Taco	geb. 5-2-1862, ov. 6-5-1862
Taeke	geb. 14-4-1863, ov. 29-8-1870
Doetje	geb. 31-12-1867
Cornelis	geb. 24-2-1870
Taeke	geb. 29-12-1874.

Antje Jonkhof, onze latere "Antje Poes", trouwde op 16-6-1894 met de bijna 20 jaar oudere Sake Sprietsma (Dokkum grb. 28-6-1841, ov. 2-6-1895, zoon van Johannes Durks Sprietsma en Trijntje Sehanburg. Het huwelijk was maar van korte duur. Antje had een dochter Trijntje (geb. Dokkum 29-2-1892) die bij het huwelijk de naam Sprietsma kreeg.
Trijntje vertrok 7-10-1910 naar Enschede. Zij vestigden zich Hantumerpoort no.222 en na het overlijden van haar man vestigden Antje en haar dochter zich aan de Steenen Dam no. 202d en Stroobossersteeg no. 153.
De oudste dochter van Trijntje Dijkstra, Tjitske, trouwde op 3-12-1853 in Dokkum met Cornelis Fokke Wilkens (geb. Broek in Waterland 24-9-1825, zoon van Jan Fokke Wilkens en Antje Jans Bobaard), van beroep polderwerker. Zij trokken samen bij haar moeder in. Er werden in dit gezin 3 zonen geboren:

Teake Fokke	geb. 26-11-1854
Jan	geb. 4-1-1858
Andries Fokke	geb. 4-1-1860

Omstreeks 1882 vestigde het gezin zich in een woonboot, na Dokkum enige jaren te hebben verlaten (o.a. naar Amsterdam).
De jongste zoon, Andries Fokke Wilkens, de latere "Robert Spier", trouwde in Dokkum op 11-2-1883 met Eelkje Klevringa (geb. Kollum 13-7-1851, dochter van Jan Oedses Klevringa en Dieuwke Jans Saturdag, ov. Workum 26-5-1915). Andries Fokke en Eelkje bleven bij zijn ouders in het schip wonen. Oorspronkelijk was Andries Fokke van beroep poldergast. Na 1900 werd hij kermisreiziger.
Zij hebben omstreeks 1883 ook nog op de vaste wal gewoond, waar zij gingen inwonen bij zijn schoonmoeder op de Steenen Dam no. 257a. Zij kregen vier kinderen, die allen in Dokkum werden geboren:

Tjitske	geb. 3-8-1883
Joukje	geb. 31-12-1885, ov. 11-1-1886
Cornelis	geb. 11-6-1887
Fokke	geb. 11-11-1891, ov. 18-1-1894

Na het overlijden van Joukje en Fokke en van zijn vrouw Eelkje en het huwelijk van zijn dochter Tjitske met Willem Corbie op 24-5-1902, bleef Andries Fokke met zijn zoon Cornelis achter. Deze laatste trouwde in 8-3-1918 met Margje Nijholt (geb. Jubbega 3-8-1894) en zij trok met dochter Eelkje (geb. Tijnje, Opsterland 14-4-1917) bij hen in. Het gezin van Cornelis werd met nog 2 kinderen uitgebreid:

Aaltje	geb. Akkrum 6-9-1919
Andries	geb. Opsterland 14-1-1921

Daarna vestigden Cornelis en zijn gezin zich zelfstandig in een eigen schip.
Andries Fokke Wilkens bleef alleen in zijn bootje achter. Ook Antje Jonkhof was na het vertrek van haar dochter Trijntje op 27 oktober 1910 naar Enschede alleen achter gebleven. Zodoende trok Antje Jonkhof omstreeks 1920 bij haar neef Andries Fokke Wilkens in in zijn bootje in de stadsgracht bij het asland. Zo sleten zij samen hun oude dag zonder AOW maar wel onder het genot van veel sterke drank.
Na het overlijden van Antje op 30 april 1930 in Workum bleef Andries Fokke Wilkens, alias Robert Spier, weer alleen achter in zijn woonbootje. Op 7-1-1941 schreef de Dockumer Courant:
"Zoo is het er dan toch van gekomen dat Willekes, beter bekend onder de naam "Oude Robbert" onderdak heeft gevraagd en gekregen in het armhuis. Zijn woonschuit lekte en stond telkens vol water, zoodat de oude noodgedwongen en door de winter en voor het water moest wijken. De Heer Hardholt heeft van oude Robbert de schuit gekocht, misschien dat, nu hem de gelegenheid is ontnomen om in het voorjaar de schuit weer op te zoeken, hij zijn zwerversziel rust gunt in het armhuis".

Andries Fokke Wilkens overleed op 10 februari 1945 in Oudkerk.

Dokkum, 20 januari 1993
D. VAN DER WERFF
Koningstraat 2
9101 LR Dokkum
Tel. 05190-94975

KLAAS WIJNBERG

Klaas werd op 13-4-1926 te Hollum op Ameland geboren. Zijn ouders waren Harmen Wijnberg, geboren 29-10-1903 te Hollum en Aaltje de Jong, geboren 15-02-1907 te Sloterdijk. Toen Klaas in de zesde klas van de lagere school zat, verhuisde het gezin naar Dokkum. Monte Visser bracht hen met zijn vissersboot naar de vaste wal. Ze kwamen te wonen op De Dam P 118.
Klaas was 14 jaar en zocht om een geschikt baantje. Na enige tijd kreeg hij een baan als leerling-smid bij siersmid Bijlsma aan de Duivenhoek. Het wer was zwaar en op 1-6-1941 veranderde Klaas van werkkring. Hij ging nu bij de Dockumer Autogarage NV, gevestigd aan de Woudweg, werken. De eigenaren waren: Kool, Wiarda en De Haan. Weppelman was directeur. Het voornaamste werk bestond uit het monteren van gasgeneratoren in Opels. Deze gasgeneratoren liepen op nootjesantraciet, hout en turf. Het hout kwam van Oberman, de antraciet en turf kwamen van Toornstra en Hooghiemstra.
Op 24-4-1945 trad Klaas te Dokkum in het huwelijk met Jeltje Joustra. Jeltje was een dochter van Jitze Joustra (geboren 24-3-1892 te Dokkum) en Lijsbeth Loonstra (geboren 13-10-1889 te Dantumawoude). Het was het eerste huwelijk na de oorlog. De kosten bedroegen ƒ 25,- en een pakje shag. Wietse Boosman voltrok het huwelijk. Ze gingen in de Steenhouwerssteeg wonen.
In 1946 veranderde Klaas weer van werkgever. Als 3e monteur trad hij bij M.Wouda Bzn aan de Oostersingel in dienst. Het werk bestond uit het repareren van Opels.
In het begin van de jaren vijftig kwam een nieuw vervoermiddel, in de vorm van een bromfiets, op de markt. Het merk was "De Solex". Dit was voor Klaas de aanleiding om bij Stellema aan de Legoweg te gaan werken.
Klaas werd nu bromfietsmonteur en was tevens chef werkplaats. Het personeel bestond verder uit Gerrit Jellema (chef verkoop), Wiebe Westra (monteur) en Kees Buwalda (leerling-monteur). Later kwam Sikke Meijer (monteur) er nog bij. Klaas deed in de 6 jaar die hij bij Stellema werkte veel ervaring op.
In 1959 besloot hij eigen baas te worden. Zijn schoonvader had een fietsenzaak op de Dijk D.51. Klaas sprak met zijn schoonvader Jitze over zijn plannen om een eigen zaak te beginnen. Het pand waarin Jitze Joustra het beroep van fietsenmaker uitoefende, bestond uit 2 gedeelten. In het voorste werd het bedrijf uitgeoefend en in het

achterste gedeelte scharrelden enige kippen rond. De kippen hadden een ruimte van 3 meter bij 2 meter tot hun beschikking. Het rustige leventje van de kippen werd wreed verstoord. Klaas en zijn schoonvader hadden besloten dat de kippen moesten verhuizen, want in deze ruimte moest de werkplaats van Klaas komen.
Op 9 maart 1959 begon Klaas vol goede moed als eigen baas. In het begin was het niet zo druk, maar langzaam en zeker veranderde dit. In febr. 1962 kreeg hij de gelegenheid om het voorste gedeelte erbij te kopen omdat zijn schoonvader naar de Koningstraat verhuisde.
Het personeel bestond nu uit Frans de Groot, Mark Blom, Jappie Bandstra en zoon Jitze. Op het kantoor deed Siemie Holwerda de administratie. Andere bekende bromfietsmerken zoals Berini, RAP en HMW ("Het Motorisch Wonder") kwamen op de markt. De HMW was de eerste bromfiets met versnellingen. Hij werd ontworpen door Jan Jonker uit Amsterdam. Behalve bromfietsen werden er nu ook grasmaaiers en buitenboordmotoren gerepareerd.
In 1964 vond een verbouwing plaats. De zaak kreeg een mooie pui. Ook werd er een benzinepomp in gebruik genomen. Toen schoonvader Jitze in 1970 besloot ermee te stoppen, nam Klaas de zaken van hem over. Bekende fietsmerken zoals J.E.R. (Joustra's Eerste Rijwiel), Juncker, Burco, Phoenix en Germaan konden vanaf nu ook bij Klaas gerepareerd worden.
Behalve de zaak van Klaas waren er nog 6 andere rijwielzaken. De eigenaren heetten: Minze Wouda, Ydele de Jong, Tjerk Hoogeveen, Wietze Rozendal, Jan Janssen en Tamme Feenstra. In 1980 werd het pand aan de Aalsumerpoort, waarin de smederij van Herman Bontekoe was gevestigd, gekocht.
Klaas moest zijn werkzaamheden wegens gezondheidsredenen staken. Zijn twee zonen, Harry en Jitze, namen het roer over. Op 7-6-1990 werd er besloten met het bedrijf te stoppen. Daarmee verdween een bekende naam uit de dokkumer zakenwereld.
Klaas woont nu met zijn vrouw in de Camphuyzenstraat nr. 70. Samen kunnen ze nu genieten van hun kinderen en kleinkinderen. In zijn hok "Zeldenrust" plakt klaas af en toe een lekke band. Verder houdt hij zich met zijn kleine veestapel, schapen en pony's, bezig. Hij wordt dan vergezeld door zijn trouwe hond Asta.

HENK AARTSMA

GENEALOGIE VAN DOUWE JANS HOLWERDA

I Douwe Jans Holwerda, zoon van Jan Douwes Holwerda (schipper) en Antje Pieters, geboren te Holwerd in 1796, gedoopt te Metslawier op zondag 1 mei 1825, slager, overleden te Metslawier op vrijdag 11 oktober 1839, 43 jaar oud.
Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op zaterdag 20 mei 1820, op 24-jarige leeftijd, met Renske Jans Vlastra, 26 jaar oud, dochter van Jan Abes Vlastra (schipper) en Sytske Hessels, geboren te Holwerd op vrijdag 30 augustus 1793, dienstmeid.
Uit dit huwelijk:
1 Jan Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op woensdag 30 mei 1821, gedoopt aldaar, volgt onder II-a.
2 Sijtze Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op donderdag 19 december 1822, gedoopt aldaar op zondag 19 januari 1823, volgt onder II-b.
3 Abe Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op maandag 15 november 1824, gedoopt aldaar in 1825, volgt onder II-c.
4 Pieter Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op zondag 15 april 1827, gedoopt aldaar in 1827.
5 Antje Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op zaterdag 3 juli 1830, gedoopt aldaar op zondag 29 augustus 1830.
6 Hessel Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op dinsdag 30 oktober 1832, gedoopt aldaar op zondag 6 januari 1833, gardenier, overleden te Metslawier op zondag 19 juni 1881, 48 jaar oud. Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op zaterdag 14 mei 1859, op 26-jarige leeftijd met Trijntje Botes Dijkstra, 26 jaar oud, dochter van Bote Klazes Dijkstra (gardenier) en Aaltje Jelles Holwerda (naaister), geboren te Anjum in 1833, arbeidster.
7 Douwe Douwes Holwerda, geboren te Metslawier op woensdag 31 december 1834, gedoopt aldaar in 1835.

II-a Jan Douwes Holwerda, zoon van I, geboren te Metslawier op woensdag 30 mei 1821, gedoopt aldaar, boerenknecht. Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op zaterdag 15 mei 1847, op 25-jarige leeftijd met Trijntje Annes Buwalda, 25 jaar oud, dochter van Anne Kornelis Buwalda en Grietje Wand, geboren te Morra in 1822, dienstmeid. Uit dit huwelijk:
1 Renske Holwerda, geboren te Morra op vrijdag 28 april 1848.

II-b Sijtze Douwes Holwerda, zoon van I, geboren te Metslawier op donderdag 19 december 1822, gedoopt aldaar op zondag 19 januari 1823, boerenknecht, overleden te Anjum op woensdag 23 januari 1861, 38 jaar oud.
Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op donderdag 16 december 1847, op 24-jarige leeftijd (1) met Boukjen Tjepkes Montsma, 27 jaar oud, dochter van Tjepke Pieters Montsma en Aaltje Jans Wijbesma, geboren te Anjum in 1820, arbeidster.
Uit dit huwelijk:
1 Douwe Holwerda, geboren te Anjum op dinsdag 18 april 1848.
Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op maandag 28 juli 1856, op 33-jarige leeftijd (2) met Aukje Everts van Kammen, 5 jaar oud, dochter van Evert Sjoerds van Kammen en Janke Sybolts Faber, geboren te Kollum in 1851. (Zij was later getrouwd met Ynze Dirks Jelsma.)

II-c Abe Douwes Holwerda, zoon van I, geboren te Metslawier op maandag 15 november 1824, gedoopt aldaar in 1825, boerenknecht, overleden te Oosternijkerk op woensdag 15 juli 1868, 43 jaar oud.
Hij is getrouwd te Oostdongeradeel op zaterdag 17 mei 1856, op 31-jarige leeftijd, met Trijntje Pieters Zwart, 27 jaar oud, dochter van Pieter Dirks de Zwart, gardenier, en Sijke Jans Scheepstra, geboren te Oosternijkerk in 1829.
Uit dit huwelijk:
1 Sijke Holwerda, geboren te Oosternijkerk op donderdag 26 februari 1857, arbeidster, overleden te Lioessens op zondag 25 juli 1937, 80 jaar oud.
Zij is getrouwd te Oostdongeradeel op zaterdag 18 mei 1878, op 21-jarige leeftijd met Wiebe de Jong, 22 jaar oud, zoon van Meindert Jans de Jong en Sijtske Wiebes Jeltema, geboren te Lioessens in 1856, arbeider.
2 Douwe Holwerda, geboren te Oosternijkerk op maandag 11 oktober 1858.

M.Holwerda, De Pelfinne 10, 9123 JK Metslawier, 05192-2107.

TOORNSTRA,
een echte Dokkumer familie

Soms is het wel eens noodzakelijk en vaak werkt het zeer verhelderend als je in verband met familie-onderzoeken oudere mensen opzoekt waarvan je denkt het verlossende woord te kunnen krijgen als je met het onderzoek wat vast dreigt te raken.
Zo kwam ik naar aanleiding van een publikatie in de Dockumer Courant van oktober j.l. betreffende de familie BEWIE op bezoek bij dhr. Pier Toornstra aan de Dijk in Dokkum. Aanleiding daartoe was dat in de BEWIE's ook een TOORNSTRA voorkomt. Na een uurtje herinneringen opgehaald te hebben, kwamen we eigenlijk niet veel verder, althans niet wat ik verwachtte in het belang van mijn onderzoek.
Dat hij op de hoogte was van mijn komst was wel duidelijk, want hij had een "stamboom" klaar liggen op zijn oude buro en zei, "dat ik daar misschien wat aan had". Het bleek een genealogie te zijn van de echte Dokkumer familie TOORNSTRA, met 7 generaties.
Thuis gekomen met de genealogie kwam al gauw de "missing link" te voorschijn waar om gezocht werd. De middag was dus beloont. Maar om de genealogie zomaar terug te brengen, zonder er verder iets mee te doen, zou jammer zijn, want aan deze stamboom zullen misschien vele andere onderzoekers uit de regio Dokkum wat kunnen hebben. Met toestemming is er een kopie van gemaakt en heb ik kontakt gezocht met diegene die de genealogie heeft gemaakt.
Dat nu heeft ertoe geleid dat ik de genealogie heb aangevuld en alles in de computer heb opgeslagen, zodat er een mooie uitdraai in tekstuitvoering, samen met indexlijsten nu in het streekarchief in Dokkum ter inzage ligt en nu eigendom van de vereniging is.
De genealogie is nu een parenteel en bevat meer dan 300 personen, ca. 120 huwelijken en een aantal kopieën van overlijdensadvertenties.
Mochten er leden van de vereniging zijn die de parenteel in de computer willen hebben dan kan ervoor gezorgd worden dat die op diskette wordt toegezonden, mits men mij een lege diskette toestuurt met retourporto, dan is de rest geheel gratis.

GERRIT BOUMA, Holwerd.

Onderstaand volgt een kleine indruk van de eerste twee generaties.

I.1 **Klaas Frederiks Toornstra** (1), geboren circa 1733, overleden 27-01-1818 te Dokkum. Gehuwd 01-05-1785 te Dokkum met **Wilhelmina Jacobs Koens** (2) (I.2), geboren circa 1759, overleden 24-06-1831 te Dokkum, dochter van **Jacob Koens** (3) en van **Aaltje Andries** (4). Uit dit huwelijk:

1 **Aaltje** (5) (II.1), geboren 17-03-1786, gedoopt 26-03-1786 te Dokkum.
2 **Frederik** (6) (II.2), geboren 08-12-1787 te Dokkum, gedoopt 23-12-1787 te Dokkum.
3 **Dora** (7) (II.3), geboren 01-06-1789 te Dokkum, gedoopt 21-06-1789 te Dokkum.
4 **Pieter** (zie II.4).
5 **Jacob** (10) (II.6), geboren 09-07-1793 te Dokkum, gedoopt 28-07-1793 te Dokkum.
6 **Eelke** (11) (II.7), geboren 25-02-1797 te Dokkum, gedoopt 22-03-1797 te Dokkum.
7 **Eke (Eelkje)** (zie II.8).
8 **Sjierk** (13) (II.9), geboren 25-10-1800 te Dokkum, gedoopt 12-11-1800 te Dokkum.
9 **Jacob** (14) (II.10), geboren 03-05-1803 te Dokkum, gedoopt 25-05-1803 te Dokkum.
10 **Klaas** (zie II.11).

II.4 **Pieter Toornstra** (8). Bij zijn huwelijksvoltrekking was hij timmerman en doodgraver. Geboren 09-08-1791 te Dokkum, gedoopt 21-08-1791 te Dokkum, timmermansknecht, overleden 22-06-1854 te Dokkum. Gehuwd 12-12-1813 te Dokkum met **Gerrijtje Dirks Feenstra**(9) (II.5), geboren circa 1791 te Dokkum, dochter van **Dirk Feenstra** (17) en van **Tjitske Gerrits** (18).
Uit dit huwelijk:

1 **Wilhelmina** (19), geboren circa 1814 te Dokkum, overleden 22-06-1858 te Dokkum.
2 **Durk** (20), geboren 12-10-1815 te Dokkum, inlandsche kramer/koopman, overleden 29-01-1869 te Dokkum. Gehuwd 13-06-1841 te Dokkum met **Alexandria Henriette Mellema** (21), geboren circa 1814 te Dokkum, arbeidster, dochter van **Geertje Jacobs Mellema** (46).
3 **Klaas** (22), geboren 05-10-1817 te Dokkum, scheepstimmerknecht, overleden 08-07-1889 te Dokkum, begraven te Dokkum op het Bolwerk. Gehuwd 11-05-1845 te Dokkum met **Antje Johannes Glas** (23), geboren 04-06-1821 te Dokkum, overleden 05-06-1905 te Dokkum, begraven te Dokkum op het Bolwerk, dochter van **Johannes Piers Glas** (60) en van **Johanna Hiddes Wend** (61).

4 **Tjitske** (24), geboren 30-07-1819 te Dokkum, overleden 16-02-1903 te Leeuwarden. Gehuwd met **Minne Fokkes** (25).
5 **Pieter** (26), geboren 28-12-1826 te Dokkum, overleden 06-07-1828 te Dokkum.
6 **Pieter** (27), geboren 08-12-1830 te Dokkum, overleden 17-12-1830 te Dokkum.

II.8 **Eke (Eelkje) Toornstra** (12), geboren 06-11-1798 te Dokkum, gedoopt 28-11-1798 te Dokkum.
Kinderen:
1 **Jacob** (28), geboren 26-06-1824 te Dokkum. Gehuwd met **Geesje Jonker** (29), geboren circa 1827 te Oldemarkt, overleden 09-11-1869 te Steenwijkerwold, dochter van **Grietje Jonker** (78).

II.11 **Klaas Toornstra** (15), geboren 19-06-1806 te Dokkum, gedoopt 09-07-1806 te Dokkum, arbeider/turfmeter/turfdrager, overleden 26-05-1888 te Dokkum. Gehuwd 27-01-1827 te Dokkum met **Aaltje Nijhuis** (16) (II.12), geboren 22-12-1805 te Dokkum, arbeidster, overleden 01-09-1869 te Dokkum, dochter van **Christiaan Nijhuis** (30) en van **Johanna Nicolaas Hes** (31).
Uit dit huwelijk:
1 **Dorentje** (32), geboren 14-10-1826 te Dokkum.
2 **Nicolaas** (33), geboren 17-06-1828 te Dokkum.
3 **Christiaan** (34), geboren 04-03-1830 te Dokkum, arbeider. Gehuwd (1) 30-09-1849 te Dokkum met **Antje Mellema** (35), geboren circa 1816 te Dokkum, arbeidster, dochter van **Jacob Sijbes Mellema** (80) en van **Stijntje Jans** (81). Gehuwd (2) 09-10-1887 te Dokkum met **Marijke van der Veen** (36), geboren circa 1836 te Kollum, dochter van **Jan Sapes van der Veen** (86) en van **Wobbina Tjebbes Ploeg** (87).
4 **Dora** (37), geborren 22-02-1836 te Dokkum.
5 **Nicolaas** (38), geboren 10-10-1837 te Dokkum, arbeider. Gehuwd 13-11-1859 te Dokkum met **Durkje Ronner** (39), geboren circa 1836 te Dokkum, dochter van **Berend Feikes Ronner** (91) en van **Dutkje Pieters van der Schaaf** (92).
6 **Johanna** (40), geboren 03-07-1840 te Dokkum. Gehuwd 17-11-1861 te Dokkum met **Geert de Vries** (41).
7 **Frederik** (42), geboren 04-02-1842 te Dokkum.
8 **Klaas** (43), geboren 25-01-1845 te Dokkum, arbeider/koopman, overleden 24-03-1904 te Groningen. Gehuwd 31-05-1868 te Dokkum met **Elske van der Wal** (44), geboren 14-07-1846 te Dokkum

TOPONIEMEN en BOERDERIJEN uit de PROCLAMATIEBOEKEN (9)

Zie voor voorwoord en bedoeling Sneupers 12 en 13. Het genoemde cijfer is de bladzijde uit het Proclamatieboek: 109v betekent de ongenummerde achterkant van bladzijde 109. Ter oriëntering is hier en daar aan de rechterkant van onderstaande bladzijden (uitspringend) het jaartal genoemd waaruit de akte afkomstig is.
De akten komen uit het Proclamatieboek M 3: 1641 tot 1655. Op het RA aan te vragen als 13-27, 98.

109 Reyner Jelles koopt sate te Aalsum, Jucke Jacobs gebruiker, 50 pm, gekocht van Jhr Oene Andries van Albada qq à 91 gg 7 strs, niaerversoeck Cornelis Wiegers
109v Landen te Engwierum, "gelegen opt Nes"
113 Landen op de Lange grou te Nijkerk
113v Leggende in de hornen te Anjum
114v idem
114v Executoriale verkoop van een sate Lieuwe Cornelis is bruijkende te Anjum, ten profijte van Gabbe Wiegers Botma, ten na dele van Idske Rommertsma
116 De kleine Loon te Ee
116v Vier pm te Nijkerk, "de halve Hocht"
117v Iept Sybes CU kopen sate te Engwierum, self bewoner, gekocht van Humu Sievens CS, Feije Tierx versoekt het niaer
119v t Hoochiem te Anjum, 2pm + huis
121 Minse Takes CU kopen cleijne sate tot Ee, 23 pm, 7 flor + 2/3 floreen, 35 gg huur, gekocht van Johan van Aylva à 66 gg
123v Siouck Alle dhtr op de Eewal by de Claercamperbrugge (Hiaure?) koopt sate te Sybrandahuis, 102 pm, 28 flor., gekocht van Aesge Allerts voor 15556 gg
125 Ebel van Meckema, wed. Humalda tot Ee en Jhr. Minne Houwerda van Meckama kopen sate te Aalsum, meijer Hendrick Joannes, 40 pm, gekocht van Jhr. Wibrant van Roorda CS à 150 gg

126 Executoriale verkoop sate te Engwierum, meijer Upt Sybes
126 Executoriale verkoop sate te Morra, meijer Aefke Scheltinga
129v Tapperie van Aenjum executoriaal verkocht
131 2/9 part van een sate te Engwierum executoriaal verkocht, bewoner Upt Sybes
idem 1/6 part van een sate te Morra, bewoner Aeffles Scheltinga
133v 2 Pm te Lioessens, "met acght ackers met de eijgendom van de Bilgreppel, leggende op het langhlandt, de wegh ten oosten, het jongerleen ten zuijden
Huis, tuin en backovens te Lioessens 1650
134v Brouhuijs en brougereedschappen te Aenium, 2000 gg
135 Huijs "bij de schipvaert" te Anjum
136 2 PM greijde "op de Scherne" tot Ee
136v De tapperie te Metslawier, 1250 gg
137v Timmerhuijs (635 gg) en panwerck (2750gg) bij Damzijl,buijten de Hanspoort
138 Land "leggende tot Wetzens in de groote Couwen in't mienschar synde met deelpaelen afgedeelt"
139 Land "over de hoydam op de muncke Colcken" te Morra
140 Land te Wetzens "aen de meer", de meer ten oosten, de groote Couwen ten zuiden
141 De wagenmakerij te Anjum
141v 5/6 deel van een sate te Morra, koper Hendrick Joans (zelf nog 1/6 deel), groot 106 pm, huur à 42 strs (huurder na 28 j 2000 gg terug betalen) gekocht van Aefke Luitiens, weduwe v. Taecke Scheltinga voor 5375 gg
143v Jf His van Eminga, wed. Harinxma van Zijtzema, koopt sate te Aelsum, gebr. Joan Sytzes, 60 pm, 22 flor. gekocht van Schelto van Aminga (?) in gg à 95 gg
145 Sate Allertsma tot Out Terp tot Ee, executoriale verkoop van het 4/7 deel van 60 pm bruiker nu wijlen Pybe Thomas, voor zijn erven (148 idem)
146 2 pm te Anjum "Trin fenne", Hellinghwegh ten zuiden 1651
148v 4 pm bouwland "de Laepe" d' Steenfacxwegh ten oosten, de dyxzaetsen ten zuiden te Ee
151v 4 pm meerlandt int mienschar te Juswier
152 Livius Hilarius, ds te leeuwarden koopt sate te Anjum, bew. Jan Tiepckes, 40 pm, 12 jaren "zoals vercopers dezelfe van het landschap hebben becomen", gekocht van Mr Hendricus Dominici Chirurgijn, 5000 cg
153 Minne Houwerda van Meckema koopt sate te Oostrum, 45 pm, 17½ floreen, gekocht van Juff. Bauck van Roorda, huisvr. van Ritske van Eysinga, à 90 gg
153 Huis te Metslawier "hebbende de schole aldaar ten oosten"
155v "Het out Tichelwerck genaempt" tot Oostrum 1545 gg
158v Dr Amilius Huber koopt Hornstra te Ee, 60 pm en 4 schar aen de dycxk (gereeckent voor een pm ieder), 20 flor. gekocht van Gerrit Crab à 65 99 165:
162 Een gortmeulen CA te Aenium, koper Sytse Clases van Wytze Piers voor 540 gg (huis 250 gg)
163 Executoriale verkoop van de tapperie te ? (Metslawier)
163v Siuck Aebinga van Humalda en zijn vrouw Juffr. Ebel van Meckema en Jhr. Minne Houwerda van Meckema elk de helft koper van "een saete staende in een bequaem zeedyck" 107 pm, met de gerechtigheid "vant oversetten nae Collumersijl" bezwaard met 6 flor 1 oord, Claes Douwes huurder à 350 gg en een verschot van 1200 cg, gelegen te Engwierum "de oude schans genaemt", gekocht van Wilhelmus van Tuinen à 91 gg 165:
164 Frederik Willems koopt sate te Oostmahorne, 63 pm. Feijtema, Allert Jansen nog 3 jaar huurder à 4 gg + vrijheid van dijken, wederom inbeurende de grondpacht van de huizen te Oostmahorne, gekocht van Oene Gerrits als crediteur (dus executoriale verkoop?) à 20 gg
164v His van Eminga koopt halve sate te Ee, Claas Jelles bewoner, gekocht van Huijbert Fransen Stockman tot Campen voor 1327 99. Niaerversoek van Haring van Sijtsma

168 4 pm greidtlandt tot Tibma, in een stuck meenschar, de Brefenne genaemt
168 6 pm, hebben de Steenvacqwegh ten westen, te Ee
171 Egbert Itskema, bgm tot Dockum, en Tryntie Berents Crab, kopen sate te Anjum, 62 pm, 16 flor, gekocht van Freerck Clasen voor 4920 gg
172 Huis hebbende de moelenaersheem ten oosten (geen plaats gen.)
172v Executoriale verkoop van Junia te Anjum (Inia?), 60 pm, ten versoeke van de familie Botma (idem 181v)
172v Executoriale verkoop van sate te Anjum, 52 pm, ten voordele-van Abe Roelleffs, bewoner Claes Sybrens
173v Huis te Morra "aen de loon gelegen"
174 Stuk land te Nijkerk, "de Peymatyen"
177 Wobbel Claasses ende Claes Andries tot Sybrandahuijs kopen sate te Aalzum, 38 pm, gekocht van Here Barent Coenders à 93 gg, niaerversoek van Cornelis Bosman
178 Huis + twee calckovens, "lasckhuijs(?) waarde 100gg" te Ezumazijl, verkocht voor 400 gg

R.T.

INHOUD:

2 Redaktioneel
3 Bestuurlijk
3 Nieuwe ledenlijst met onderwerpen
9 Europese Bibliotheek Uitgeverij
12 Speurtocht door NOF (2)
14 Tsjerklik segel Aldwâld-Westergeast
17 Het Harke de Roos - mysterie
20 Kwartierstaat K.E. de Jager
24 Jillis Bijlstra
26 Beurtschippers en Boderijders
27 Van Antje Poes en Robert Spier
30 Klaas Wijnberg
32 Genealogie van D.J. Holwerda
34 Toornstra, een echte Dokkumer familie
37 Toponiemen en boerderijen (9)